

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Irena LIPOWICZ

RPO - 691543 - I/II/MSW

00-090 Warszawa   Tel. centr. 22 551 77 00
Al. Solidarności 77   Fax 22 827 64 53

Warszawa, 5. I. 2012 ✓

Pan
Donald Tusk
Prezes Rady Ministrów
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
Al. Ujazdowskie 1/3
00-583 Warszawa

Szanowny Panie Prezisie,

Traktat o Unii Europejskiej stanowi między innymi, że każdy obywatel Unii ma prawo do uczestnictwa w jej życiu demokratycznym za pośrednictwem europejskiej inicjatywy obywatelskiej. Na wniosek Komisji Europejskiej Parlament Europejski i Rada przyjęły rozporządzenie Nr 211/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie inicjatywy obywatelskiej (Dziennik Urzędowy UE L65 z dnia 11 marca 2011 r.), które określa zasady rządzące tym instrumentem oraz procedury z nim związane. W ramach tej nowej formy udziału społeczeństwa w kształtowaniu polityki Unii Europejskiej milion obywateli z co najmniej jednej czwartej państw członkowskich Unii może wezwać Komisję Europejską do przedstawienia projektów aktów prawnych w dziedzinach, w których Komisja jest do tego uprawniona. Organizatorzy inicjatywy obywatelskiej - komitet obywatelski składający się z przynajmniej siedmiu obywateli Unii, którzy mieszkają w przynajmniej siedmiu różnych państwach członkowskich - mają rok na zebranie koniecznych deklaracji poparcia. Liczbę ważnych deklaracji poparcia muszą poświadczyć właściwe organy w państwach członkowskich. Następnie w ciągu trzech miesięcy Komisja analizuje inicjatywę i podejmuje decyzję w sprawie działań, jakie należy w związku z nią podjąć.

Rozporządzenie weszło w życie z dniem 31 marca 2011 r., a ma być stosowane od dnia 1 kwietnia 2012 r. Zgodnie z art. 288 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej rozporządzenie ma zasięg ogólny, wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we

wszystkich państwach członkowskich. Natomiast zgodnie z artykułem 21 powołanego wyżej rozporządzenia każde z państw członkowskich zgłasza Komisji przepisy szczegółowe przyjęte w celu wykonania niniejszego rozporządzenia, a Komisja informuje o tym pozostałe państwa członkowskie. Państwa członkowskie zostały w szczególności zobowiązane do zapewnienia, aby organizatorzy podlegali odpowiednim sankcjom za naruszenie przepisów rozporządzenia (art. 14), czy do wyznaczenia właściwych organów odpowiedzialnych za wydawanie certyfikatu potwierdzającego zgodność systemu zbierania deklaracji *on-line* z rozporządzeniem (art. 15 w zw. z art. 6 ust. 3). Ponadto państwa członkowskie powinny wyznaczyć jeden właściwy organ odpowiedzialny za koordynowanie procesu weryfikacji deklaracji poparcia oraz dostarczać certyfikaty poświadczające liczbę ważnych deklaracji poparcia z danego państwa (art. 15 ust. 2 w zw. z art. 8 ust. 2). Nałożono też na państwa członkowskie obowiązek przesyłania Komisji nazw i adresów właściwych organów najpóźniej w dniu 1 marca 2012 r. (art. 15 ust. 3).

Mając powyższe na względzie zwracam się z uprzejmą prośbą o przedstawienie informacji, jakie działania zostały podjęte przez Radę Ministrów w celu przyjęcia szczegółowych przepisów w celu wykonania rozporządzenia 211/2011. W mojej ocenie wydaje się jak najbardziej zasadne, aby również polscy obywatele mieli zapewnioną możliwość korzystania z tej formy uczestniczenia w kształtowaniu polityki Unii Europejskiej jako jej pełnoprawni obywatele. W myśl przepisów tego rozporządzenia inicjatywa ta może być realizowana poprzez składanie deklaracji poparcia w formie papierowej lub deklaracji podpisanych elektronicznie za pomocą zaawansowanego podpisu elektronicznego w rozumieniu dyrektywy Nr 1999/93/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 grudnia 1999 r. w *sprawie wspólnotowych ram w zakresie podpisów elektronicznych*.

Mając powyższe na względzie, chciałabym również jednocześnie zwrócić uprzejmie uwagę Pana Premiera na rozważenie zasadności wprowadzenia elektronicznego składania podpisów w ramach obywatelskiej inicjatywy legislacyjnej, o której stanowi art. 118 ust. 2 Konstytucji RP oraz ustawa z dnia 24 czerwca 1999 r. o wykonywaniu inicjatywy ustawodawczej przez obywateli (Dz. U. Nr 62, poz. 688). Należałoby oczywiście zachować w tym przypadku także tradycyjną formę zbierania podpisów pod projektem. W ten sposób wykorzystanie nowoczesnych technologii mogłoby przysłużyć się zwiększeniu partycypacji

obywatelskiej w życiu publicznym naszego kraju. Na obecnym etapie rozwoju tych technologii wydaje się możliwe ułatwienie jawnego i elektronicznego popierania inicjatywy obywatelskiej. Jako konstytucyjny organ ochrony praw i wolności dostrzegam potrzebę dyskusji nad wprowadzeniem takiego rozwiązania do polskiego systemu prawnego.

Mając powyższe na uwadze, jako Rzecznik Praw Obywatelskich czuję się zobowiązana do zwrócenia szczególnej uwagi Pana Premiera na powyższe kwestie. Dlatego, działając w oparciu o art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.), będę zobowiązana Panu Premierowi za poinformowanie mnie, czy zostały podjęte prace legislacyjne nad szczegółowymi przepisami, mającymi na celu wykonanie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 211/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie *inicjatywy obywatelskiej* oraz dodatkowo za rozważenie przedstawionej przeze mnie propozycji wprowadzenia możliwości elektronicznego trybu składania poparcia dla krajowej inicjatywy ustawodawczej.

Ło, orz wyneru szocunlu

Zena Jipocia